

Bevarandeplan för Natura 2000-området Kågefjärdens havsstrandängar

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05

Namn och områdeskod: Kågefjärdens havsstrandängar, SE0810440

Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)

Kommun: Skellefteå

Övrigt skydd: Naturreservat

Markägare: Privata

Förvaltare: Markägaren

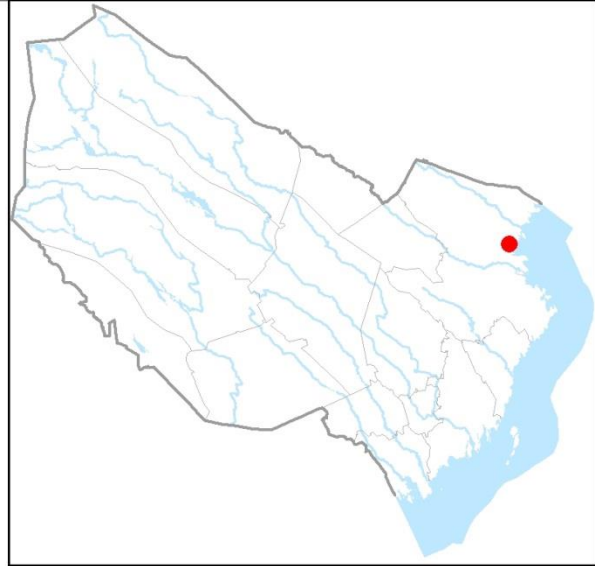
Areal: 38,1 ha

Karta

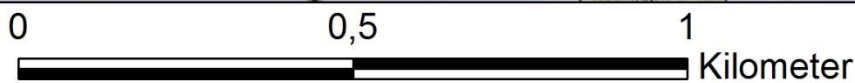
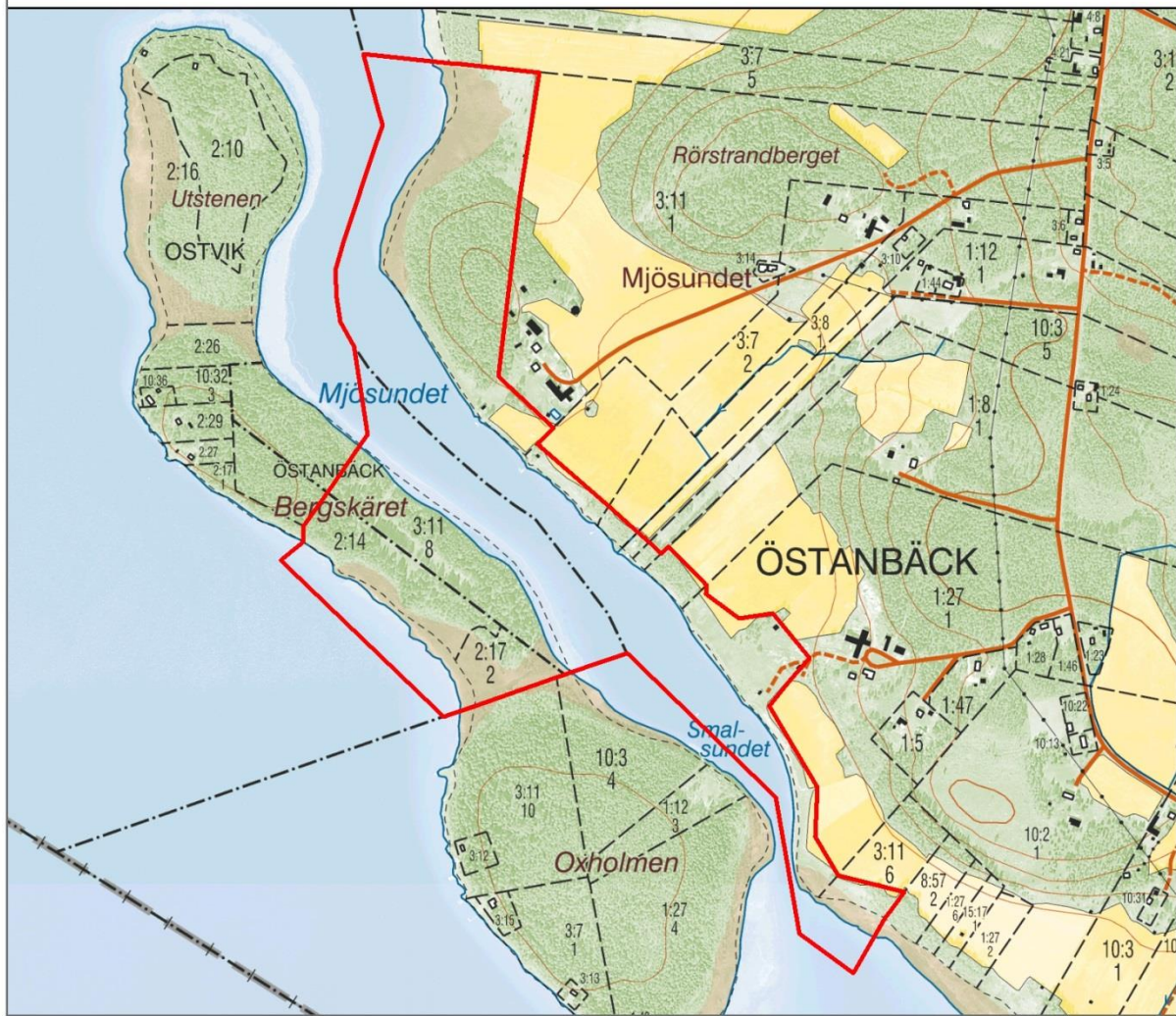
Kågefjärdens havsstrandängar
Områdeskod: SE0810440
Kommun: Skellefteå
Area: 38,1 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

1140 Blottade ler- och sandbottnar	1,0 ha
1623 Strandängar vid Östersjön	8,0 ha
9070 Trädklädd betesmark	4,5 ha

Beskrivning av området

Kågefjärdens havsstrandängar ligger cirka 3,5 kilometer söder om Ostvik i Skellefteå kommun. Det är ett område med havsstrandängar som tidigare betats och ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten. Området har ett rikt fågelliv med bl. a. brushane och storspov på våren.

Sedan 2012 är stora delar av havsstrandängarna obetade och kommer att växa igen om inte bete återupptas. Tyvärr avverkades också delar av den skog som är klassad som trädklädd betesmark under hösten 2015.

I området förekommer flera hävdgynnade växtarter som, t.ex. ängsfryle, ormrot, stagg, hundstarr, smultron, kärrsälting, österbottensstarr, ärenpris, stagg, slätterblomma, prästkrage, liten blåklocka, kattfot och olika arter av ögontröst.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Hävdade marker nära havet har ett mycket stort värde för rastande och häckande fåglar. Här finns också en mängd hävdgynnade kärlväxter. Havsstrandängarna och de värden som finns knutna dit.

Prioriterade åtgärder

Bete på de nu obetade delarna av havsstrandängen, samt i den betespåverkade skogen som nu är avverkad.

Beskrivning av utpekade naturtyper

1140 Blottade sand- och lerbottnar

Grunda, sandiga och leriga bottnar som delvis blottas vid lågvatten. Naturtypen är viktig för änder och vadarfåglar som söker föda i de grunda bottnarna. En del av stranden i norra delen av området är klassat som naturtyp.

Bevarandetillståndet idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska fortsätta blottas vid lågvatten och behålla sin naturliga förekomst av typiska arter. Vattenkvaliteten ska vara god utan eller med en endast försumbar påverkan av övergödning. Naturtypen ska förbli opåverkad av verksamheter såsom muddring och bottenfiske. Arealen ska inte minska utöver den naturliga minskningen som landhöjningen medför.

1630 Strandängar vid Östersjön

Strandbetesmarker och strandängar vid Östersjön. Ofta har naturtypen varit hävdad genom slåtter eller bete. Även störningar som isrörelser, landhöjning och gåsbete kan skapa och hålla strandängar öppna. Havsstrandängar finns som en bård längs stränderna.

Bevarandetillstånd idag

Ogynnsamt. Stora delar av strandängarna är obetade sedan 2012 och kommer att växa igen om inte bete återupptas.

Bevarandemål

Naturtypen ska utsättas för störning som håller den öppen. Ängen ska vara artrik med typiska, hävdgynnade arter. Hydrologin ska vara naturlig med återkommande översvämningar. Näringsstatusen ska vara naturlig utan gödselpåverkan. Naturtypen ska utgöra god livsmiljö för häckande och rastande fåglar. Arealen ska inte minska utöver naturliga förändringar som landhöjningen medför.

9070 Trädklädd betesmark

Naturtypen inkluderar betade trädklädda hagmarker och betad skog. Hagmarker är relativt öppna, trädklädda marker som mestadels förekommer i södra delarna av Sverige. Skogsbeten förekommer i större delen av landet och är starkt varierande beroende på den skogstyp som dominerar i området.

Bevarandetillstånd idag

Ogynnsamt. En del av den utpekade naturtypen avverkades under hösten 2015.

Bevarandemål

Naturtypen ska ha en skogs- och trädkontinuitet med inslag av gamla, grova träd av olika trädslag, samt träd- och buskförnygring. Markvegetationen ska vara tydligt hävdpräglad. Hydrologin ska vara naturlig. Arealen ska på sikt utgöra 4,5 hektar.

Hotbild

Det upphörda betet är ett stort hot mot strandängarnas arter och funktion som viktig rast- och häckplats för fåglar. Om betet inte återupptas kommer strandängarna att växa igen och förlora de värden som är hävdberoende. Upphört bete hotar även den betespåverkade skogen.

Avverkningen av den trädklädda betesmarken är förstås ett stort hot. Eventuella ytterligare avverkningar är ett hot mot den kvarvarande skogen. Muddring skulle hota de växter som finns i strandzonen.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Kågefjärdarnas havsstrandängar är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken.

Skötselåtgärder

Strandängarna och den betespåverkade skogen ska betas för att upprätthålla de värden som är knutna till dessa miljöer.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enskilda områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.